

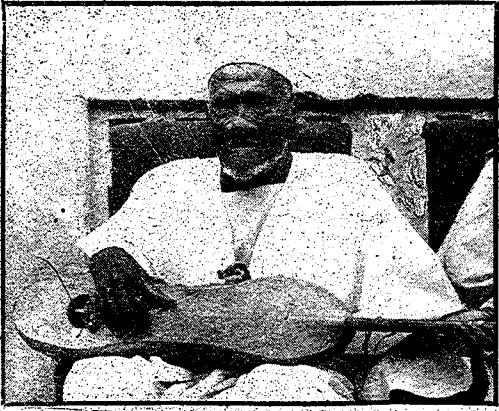
Adama Zan konate. Ka nin lassé nei ma

SAN 15nan N° 192/193
ZANWUYE-FEBURUYE 1988

KIBARU

a bò Mali kunnafoniso "AMAP" ka yamaruya kònò

KONOKO

● NYE 2 NI 3:

balikukalan baarada «DNAFLA» kunnafoniw ani bamanankan degecogo faransi-kanfòlaw fè.

● NYE 4:

«CILSS» jamanakuntigw ka NJAMENA kumbén: wale nafama minnu bòr'ala.

● NYE 5:

NYININI BAARA: Mamadu SISOKO ka baara, sòmò ani sikòlò ni bénè nyéciv kan.

● NYE 6:

KIBARU KANUBAGAW KUMA YORO: Létérè minnu cira KIBARU ma, kunnafoniko siratigè la, n'u kalanni bè nyögondòn walew basigi.

● NYE 8/9/10/11:

SEKO NI DONKO KENE: Poyi min sè- bénna Mahamadu Karamoko JALO fè, lakòlikaramogò «CFP» Bamakò JELI BANZUMANABA ka fatuli kadara kònò.

● NYE 12:

Peresidan Musa TARAWELE ka taama SIKASO mara kònò. Foto minnu tara SIKASO yòrô caman na, olu dòw bè nyé in kan.

BALIKUKALAN DA SERA JAMANA KUNTIGISO BAARAKELAW MA

Jamanakuntigi Peresidan Musa TARAWELE ka ciyakèda baarakèlaw ye dògò-kun saba kalan kè, min daminèra san 1988 zanwiye tile 21 don. Kalan nin kèra Mali Balikukalan baarada «DNAFLA» fè. Kalan in kun ye bamanankan ni fulakan siginiw degeli n'u sèbènni sariyaw kalanni ye Peresidanso baarakèlaw bée fè.

Peresidan Musa TARAWELE ka Segu ani Sikaso maraw taama kèra sababu ye, an ka jamana nyémögò fòlò k'a dòn ko balikukalan ye nòba bò an an ka cikèbu-gudaw la.

O de kòsòn, komi a bè fò ku: «Kami b'a nyémögò tòn file», Zeneral Musa TARAWELE seginnen ka bò a ka taama ninnuna, a y'a nyini a ka baarada mögòw bée ka an ka kanw sèbènni kalan, k'a daminè ale fòlò la, fo ka t'a setòw ma.

A y'a nyini malidenw bée fè, u k u wasa don an ka kanw kalanni na, walasa ka kalanbalya kòn, ka balontanya ni banaw kèle ani ka hakilisonyè dabila politiki nyémögòw fè.

San kura 1988

sanbèeli

Duguula ka fisa laadabila ye «KIBARU» kalanbagaw Mali kònò an a kòkan, sanbèeli ye laada ye, farafinna, min sen fè, mögò kafolenw bè dugawu kè nyögòn ye u haminankow la.

O siratigè la, «KIBARU» ka san kura 1988 sanbèeli hukumu kònò, ani mögò o mögò jèra, sira o sira kan, a ka foliko nyuman b'olu bée lajèlen ye.

Nka, bolofa bè minnu ka foli kan, o ye cikèlaw, mònnikèlaw, baganmaralaw, bololabaarakèlaw ni kènyèreyew ye, i ko, minnu cèsirilen bè jamana yiriwali n'a ka nyètaa walew fè, dugubaw ni kungow kònò.

Kunnafoniko de ye «KIBARU» ni mögo bayirika caman kafo, walasa, ka baliku-kalan n'an ka kanw degeli n'u jènsenni teliya jamana kònò.

O teliyali baara nògòyalì bè minnu bolo, i n'a fò, minnu bè lètèrèw ci, tuma bée, «KIBARU» ma, BP: 24 BAMAKO (Mali) foli b'olu ye, k'a d'u ka fasojòbaara kan, min samasen ye yèrèdòn ye,

PERESIDAN MUSA TARAWELE YERE FILE BAMANANKAN SEBENNI NA

Ka bò Mali balikukan baarada "DNAFLA" la

Mali Balikukan baarada «DNAFLA» ka kunnafonilasela yamaruyalen min bè a kaciakèda kunnafo ni lase «KIBARU» ma, n'o ye Ibarahima KANTE ye, o ye min sòrò k'a di Kibaru kanubagaw n'a lafasabagaw ma nin kalo in na, balikukan wale nafamaw kan, o filè aw kòrò nin ye:

Musow ka kalanko

Jamakalan nyèsinnen bè cèw ni musow ni denmisèn ni mògòkòròbaw ma. An bè waati min na bi musow ka kalan ma nyè sòrò i n'a fo cèw ta. Fèerè ni dabali minnu sigira sen kan o siratigè la, o dòw filè:

An ka kuma kòròma dò ko: «mògò tè kòrò kalan ma, mògò tè ko dòn kalan ma, don o don tulo bè taa kalanso». An miiri la cèya tè kalan na, musoya tè kalan na. Anw ka jamakalan nyèsinnen bè cè ni muso bée ma. Nka anw y'a kòlòsi, ko musow ka kalan ka sira sòrò, gèlèya dòonin b'olà.

N'i sera yòrò caman na, i b'a sòrò musow tè taa kalanso la, k'a sababu k'e fèn caman ye. Tuma dòw, cèw tè sòn k'u musow ka taa kalanso la, bawo kalan b'e k'e sufè. Tuma dòw, musow ka baaraw ka ca, bawo u b'e dògò doni, u b'e jì bò, u b'e nyò susu, u b'e kòlò susu, u b'e fèn caman

wèrèw k'e. N'an balimamusow ye nin baaraw k'e, u tè kalanso taali sòrò, sègèn y'a sababu ye.

Nka, anw bè ka fèerèw nyini, walasa musow ka kalan bè jiidi. Ni muso minnu bè galadon k'e, an b'olu lajè galadon baara kunna, n'u jèra ka gala don, u b'e nafa min sòrò, o bè k'e k'u ka kalanso yiriwa, sèbènnikèminèn ni kalankèmi-nèn bè san o warila.

Mè kalo, san 1985 la, an ye kulukòrò mara dugu tan ni kelen musow fara nyò-gòn kan samankò, bamakò kérèfè. Musow degera safunè dilan cogo la ani gala don cogo la, u ye safunè ni fini caman dilan. N'u seginna u ka duguw la, u b'e u balima tòw fara nyò-gòn kan, ka nyèfòli k'e walasa u b'e jè ka baara nafamaw k'e, balikukanlo n'u yèrè ka sòrò b'e baara minnu na. Anw b'e nyòsusumansi nyini dugu dò ye, o b'e wari min ladon, o b'e taa musow ka musakaw dafé.

bamanankan

bamanankan
siginiden lasamalenw
(voyelles longues)

aa.....	baarakèla.....	travailleur
ii.....	amiina.....	ainsi soit-il
uu.....	kuuru.....	en entier
ee.....	seereya.....	témoignage
èe.....	bee.....	tous
oo.....	foori.....	achever
òo.....	mòonò.....	étndre, détendre

Nunna sginidenw
(voyelles nasales)

an.....	mankan.....	bruit
in.....	finfin.....	charbon
en.....	lakòliden.....	élève
èn.....	nèn.....	langue
on.....	hyoron.....	nausée
òn.....	nònsi.....	caméléon
un.....	hun....	nez

Nunna sginiden dafataw
(consonnes prénasalisées)

nb.....	nbèndiya...	jonissance
nf.....	nfye.....	sorte de tubercule
ng.....	ngòn.....	cynocéphale
nk.....	nkòni.....	guitare
nt.....	ntalen.....	proverbe
np.....	npogotigi..	jeune fille
ns.....	nsaban....	fruit sauvage acide
nc.....	ncògi.....	gésier
bajò.....		couverture en laine
baji.....		eau du fleuve
babèlè.....		gravier
bala.....		porc-épic
bananku.....		manioc
basi.....		couscous
kòori.....		coton
kògò.....		sel
kolon.....		mortier
kiimèli.....		évaluation
kisi.....		sauver
maana.....		récit
magan.....		effort
mali.....		hippopotame
malokini.....		plat de riz
mèlèkè.....		ange

BALIKUKALAN BAARADA KA FOLI KA NYESIN BALIKUKALAN KANU- BAGA BEE MA

Aw san bée san bée, san 1987 banna, san 1988 daminèna.

Balikukalan Baarada ka foli b'aw ye, a ka walenyumadòn b'aw ye. Aw minnu ye aw ka duguw jigiw ye aw minnu ye jamanajigiw ye. Aw san bée san bée. Balikukalan kanubagaw, balikukalan baarada ka dannaya b'aw kan, a jigi y'aw deye. Halibi, aw y'aw miiri, aw y'aw yèrè nyininka aw ye baara minnu kë san téménen kònò, ani aw bénâ minnu kë nyinan. Caman këra, nka a tòba bë kò, aw y'aw cèsiri, aw kana salaya, aw kana nyinè.

Balikukalan Baraada

BALIKUKALAN BAARADA NYEMOGO BEREHIMA DUNBIYA KA TAAMA TUMUTU ANI MOTI

Okutòburukalo téménen, Berehima Dunbiya, Balikukalan Baarada Nyemogoba, ni Madamu JALO Fatumata Kamara, Balikukalan bolofara nyémögò, ani Hasemoï Keyita, arajo ladamuli bolofara baarakèla, taara Tumutu. O taama in tun kun bë JAMAKALAN de kan, u ni Tumutu kalankow nyémögòba ye nyògòn ye Jamakalan lahalaya kan ka nyémögòba sòn kunnafoni na.

O taama in bannen kò, Balikukalan Baarada nyemogoba y'i kunda Moti kan desanburukalo teménen ani Musa Sidibe, Balikukalan Bolofara baarakèla dò ani Hasemoï Keyita arajo ladamuli bolofara baarakèla.

Berehima Dunbiya ka o taama in tun bë ko fila de kan :

Fòlò : ka musow ka balikukalanso dayèlèli seereya Moti mara kònò, kalanso minnu kònò, n'u bénâ kalan mògòninfinya taabolo kan, musow jòyòrè, u ka baaraw, ani u ka sòròw walasa k'u ka duguw yirawa.

Filan : ka lajè kë ni Moti mara nyémögòw ye ani Moti Operasiyòn nyémögòw bée lajèlen, walasa ka Balikukalan lahalaya dòn, n'a bë cogo min na.

Kalan bée ka nyi, nka i yèrè bara kalan nyògòn tè.

ZAFUKUNTIWIW KA DONNIYA SANKOROTALI OPERASON «O.H.V» LA

Operasòn òtiwale zafukuntigiw mògò 15 ka kalan këra welesebugu la marisi kalo téménen tile 16 fo a tile 30 an 1987.

Kalan in labènna operasòn òtiwale fè ni «USAID» ka dèmè ye. Kalan nyémögòya tun bë ba'ukalan baarada bolo.

Karamögò minnu ye baara kë olu tun ye:

Hamidu KANUTE: balikukalan baarada Daramani TARAWELE: òtiwale Tile 15 in kònò, zafukuntigiw ye fèn caman kalan. Kalan kologirin tun bë sènèkèkow kë cogo kan ani sannifeere.

Kalan kuncèra ni sègèsègèliba ye, a jirala ko zafukuntigiw mògò 15 in na, n'a bòra mògò 3 la, a tò bée ka baara nyèna.

Ibrahima Kante
Balikukalan baarada Bamakò

BALIKUKALAN NAFA:

Balikukalan Nafa tè fò ka ban. Kunfinya ye kojugu ye, n'anw ka jègè tun bë pese, peselikèla tun mana kilo hakè fèn o fèn fò an ye, an tun bë sòn. Nka an bë yòrò min na i ko bi, sama yan, joro mara la, Segu erezòn na, balikukalan ye sira sòrò.

BOKARI
TIGANPO
BALIKUKALAN
KARAMOGO
SAMA JORO
(MALI)

Sisan, an tè sonyè tugun, an yèrè bë se ka nimòrò kalan, basikili la k'an ka wari sòròta hakè fana dòn. Ne këra karamögò ye an ka dugu kònò k'a sababu kë n'ka cèsiri ani n'ka timinandiya ye. N'b'a nyini balikukalan baarada fè, a k'a hakilito anw Samakaw la.

Bokari Tiganpo
Balikukalan karamögò
ka bò Sama

SEGU MALO CIKE SERIWISIDA KALANSOW KIIMELI

Okutoburukalo téménen Balikukalan Baarada ka kiimèlikèla mogò fila ye Sequi cikè sèriwisida kalansow kiimè. Ibarahima SO ni Ibarahima Kante ye JORO duqu kalansow, Marakala, Tamani ani kònòdimini dugu kalansow bë e kiimè.

Sequ Malo Cikè sèriwisida kalansow kiimèli kùntun ye mun ye? K'a filè kalan so minnu kalanden Jolenw ka ca ani kalan bë kë minnu kònò. O sègè sègèli kùntun ye fana, kai atèminè kë, duqu minnu kònò, ni Sequ Malo Cikè sèriwisida bë se ka «Dugu Tòn» Sigi yen ani kalanden jolenw bë sòrò minnu kònò.

BAMANANKAN KALANNI AN KA LAKOLIW LA

A tun bë mògò caman hakili la ko nin kalan donni an ka kalanyòròw la, k'o bë kë sababu ye ka tubabukan bin ka bò kalanyòròw la. Mògò dòw y'a jira ko mògò bë i den don kalan na walasa a bë fèn kuraw dòn. Jòn bë a den don kalan in na. A bë taa mun kalan; ni bamanankan don, denmisènw bë o dòn ka ban. Mògò caman y'a jira ko nafa tè kalan in na. Kuma cayara jamana kònò. Bé b'i t'a fò bamanankan donni an ka kalanyòrò la. A nafa ye mun ye? A nafa tè se ka fò k'a ban.

Bamanankan donni an ka kalanyorow la, o tè fosi tinyè kalandenw kalancogo kòrò la. A yèrè bë caman fara u ka dòn niya kan ka taa tubabukan hukumu kònò. Bamanankan bë kë tubabukan sinsibere ye, bamanankan dabòra ka barika di tubabukan ma.

Kalanden bë dòn niya fila sòrò.

Hali n'a danna bamanankan kelen dòn niya ma, o bëe ye fèn ye min nafa bë lase mògòw ma. A tè se ka fò k'o tigi ma kalan, a tè se ka fò k'o tigi bë dibi la.

N'an ye jateminè kë, sènèkèlaw, baganmaralaw, mònnikèlaw ani bololabaa-rakèlaw caman minnu ye kalan kë, olu ka nafa sòrò sira ka bon kosèbè ka témè minnu ma kalan kë.

Bamananw kò:
Jidòn, sodòn, yèrèdòn de nyògòn tè.

Zakariya TARAWELE
ka bò Kabogora

« CILSS »

Jamanakuntigiw ka cadi kubèn

«CILSS» ye sahelijamanaw ka tòn ye min nyèsinnen bë ja n'a kasaaraw kélèli ma.

Peresidan Musa TATAWELE seginna ka bò Njamena, Cadi Faaba la, «CILSS» jamanakuntigiw ka nyögönye 8 nan na, san 1988 zanwuyekalo tile 29.

Zenerali Musa TARAWELE y'a jira ko Njamena tònsigi in senfè. U bennna ko damadòw kan, minnu nafa ka bon ja ni jirintanya kélèli la. U benn'a kan fana ka fèerèw dabali dunkafa latigèli la.

Baaraada dò ka kan ka dayèlè u fè Wagadugu min bëna nyèsin jirishiyèn caman sènèli ma, walasa k'o jènsèn u ka tòn jamanaw kònò, u ka turu kénè lankolonw na.

U ye fèerè dòw fana dantigè walasa ka mògòw kalan ja ni jirintanya kélèli la; o hukumu kònò kalansen kuraw bëna don kalansow bée la, minnu bëna kunnafoni

di kalandenw ma kasaara ninnu kubènni na.

Min ye dunkafa latigèli ye, u y'u hakili jakabò ka fèerèw tigè min b'a to suman tè dèse sahelijamanaw kònò. «CILSS» baaraada yèrè benn'a cèsiri o fèerèw nyinini na.

Njamena tònsigilaw benn'a kan ko «CILSS» tòn jamanaw bëe k'a nyini, ka baganmara jiidi, ka baganmara kécogow yèlèma, ka benn sisan waati cogoya ma.

KUNATOW TE MOGO LABILALENW YE MALI KONO.

A san 35 ye nyinan ye kunatòw ka seli bë kè dinyè tonkun naani bée la. Nyinan Mali ta kéra san 1988, zanwuyekalo tile 31 Jikòrònin dògòtòrsoba la, jamanakuntigi Zenerali Musa TARAWELE ka nyémögoya kònò.

Kunatòw ka seli in kèkun ye min ye, u ka furaké i ko banabagatò tòw; o tèmènen kò, mògò kénemaw fana kana u minè i n'a fò dinyè wèrè mògòw.

Peresidan Musa TARAWELE sera Jikòrònin dògòtòròso la waati min, a fòlòla ka jirifeerew da Arawuli FOLERO sawura kòrò, o min y'a ka dinyèlatigè bëe kè banabatòw dêmèni na ani banaba kélèli.

Kunatòw ka ciden yamarualen ye kuma ta ka an ka jamana nyémögò fòlò walenyumandòn, bawo sanga ni waati bëe a jan bë banabatòw la.

A ko kunatòw tè mògò labilalenw ye Mali kònò, wa u b'u jòyòrò fa fana an ka jamana nafasòròsiraw ka nyètaa la ani an ka hadamadenya jiidili. O sòròla min fè, u y'a fáamu ko mògò tè k'i yèrè ta ye, k'i yèrè hòrònya n'i ma baarakè.

Banba KIYABU, banabatòw tògòlakuma fòbaga, kú ka foli bë bëe ye, mògò o mògò ka dêmè lakika ser'u ma, ani mògò minnu fana y'u dêmè ni nkaniya nyuman ye.

Arawulu FOLERO tògòla tòn nyémögò Ali SISE ni Mali kénèya sabatili walew ni hadamadenyakow minisiri Madamu Sidibe Ayisata SISE ye jèmukan lase dinyè nkaniya nyumantigiw ni pariti ni gòférènama ni kunatòw cèsiraw kan; wale nyuman minnu kéra o siratigè la, u y'olu mankutu; u ye banabatòw fo u ka limaniya kòsòn, min kéra sababu ye ka dusu don u kònò, u k'a dòn ko jòyòrò b'u fana la fasojòli la.

O misali ye samankò dugu ye, kunatò kénèyalenw ye nakòba sènè yòrò min na ani u bë ka bololabaara nafamaw kè dugu min kònò, ni an ka jamana nyémögòw taar'u nyè daamu bò olu kan.

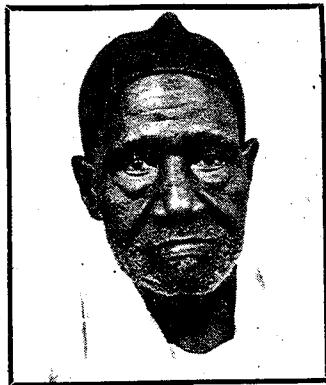

«CILSS» JAMANAKUNTIGIW

NYININI

« SIKOLO » ANI « BENE » NI « SOMO »

MAMADU
SISOKO
NYININIKELA
MAHINA
KAYI
(MALI)
HADAMADENW MAGONYEFENW

DILANBAGA TIMINANDI

Mamadu SISOKO ye nyininkèla cèsirilen ye, min ka baara nafaw dogolen t'a dònbagaw la, Mali, Afiriki ani dinyè kònò, sanko Pari Faransi jamana ani Alimanyi Federali iamana kònò.

A yèrè ye cèkòròba san 84 ye, min tun bë baarakè nèqèsirada «CFM» la, n'a lasigili bén'a ka nyinini walew daminè tuma ma kabini san 1960 waati la.

A bangera KALE duqu kònò, min bë Bafulabèn kubeda fè, KAYI mara la, san

1904 la. Nka, sisan, a sigilé bë Mahina duqu kònò, a b'a ka nyinini baaraw kè yòrò min.

O baaraw nyèsinnen bë fèn saba ma n'o ye «BENE» ani «SIKOLO» ni «SOMO» ye. A bë nin fèn saba kè hadamaden magonyè-fèn caman ye, i ko: petòròli; esansi, safunè; tulu; dèqè; bénèkisè; basi, mugumugu; qatonin; makòrònin shokola; bisiki; ani fura caman wèrèw minnu bë bana caman kénèya i n'a fò: kuru-kuru; kònò-dimi; muqu; mura; sumuni ani balodèsè-bana suquya bée lajèlen.

A ye baarakè mansin suquya saba dilan n'a yèrè ka dònnyia ye, minnu bë SIKOLO, SOMO ani BENE bayèlèma, k'u kè fèn kofòlen ninnu ye.

Ni Kibaru kalanbaga min b'a nyini ka Mamadou SISOKO, cèkòròba dònnyikèla in lasòrò, o bë se k'a ka lètèrè ci yòrò minnu na olu filè:

-«KIBARU» B.P: 24 BAMAKO (Mali)

-Mamadou SISOKO Mahina KAYI Mara (Mali)

Si ye jiri ye min bë sòrò an ka wulakò-nòròw la n'a denw bë mò kà bèn mèkalo, zuwènkalo ni zuluyekalo ma. Si denw bë mò tile 8 kònò, n'u bilala minèn kònò k'u datugu ni finikolonw ye. Si bu mana dun a tò bë to kòlò ye.

Situlu dun bë dilan cogo di? Kòlò n'a fara jalé de bë kè nègèdaga ji litiri 10 na k'atobi lèrè kelen kònò.

O tobilen kò, kòlò bë fènsèn tile la ka tile 8 kè. A mana ja o la, u b'a fara jalán wòrò ka bò a la. O kò, kòlò in bë susu k'a bu bò; susuko fila wali saba, bu in bë tèntèn.

O kò an bë kòlòmugu wusulen in bò nyintin kònò k'a kè cakobòrè dò kònò ka bòrè in da siri. Bòrè da sirilen kò an b'a don mansin kònò min b'a bisi ka kòlò tuluji bò. Tulu bë sèenè ka bò bòrè fan bë e fè.

Kòlòmugu in tila bë kè tulù ye; a tulù bë dun w'a bë bana'dòw furakè fana i n'a fò sògòsògò ni farikumu ni mura, ani bana caman wèrèw.

Mamadou SISOKO ka magonyè-fèn dilannenw minnu kofòra nin sèbèn kònò, olu dilanni sababu bòrè cèkòròba san 84 in yèrè ka dònnyia dela.

Mamadou SISOKO y'a jira, k'ale ma faransi kan kalan kuntaalajan kè, k'ale ye yèrè-kalanden ye, min ka faamuyali, n'a ka hakili n'a ka miiriya nyumanw y'a bila nin nyininibaaraw la, faso kanu, n'a yiriwali n'a ka nyétaa kòsòn.

kibaru kanubagaw

NAYEREMA KA FURU DON COGO

Cèfolo tun ye nafolotigiba ye: sanu ni wari caman tun b'a fè ani denmuso kelen. A ye bananiiri turu k'a ka nafolo in kè daga kònò k'a bila o sanfè.

Bananiiri ianyara ka janya ni nafolo in ye. A sòrò la ka duqu mògò wele ko ale denmuso sera furu ye: ko ni mògò min sera ka nafolo in jiqin ka bò bananiiri sanfè a b'a denmuso nayérèma d'o tigi ma. Cèkòròbaw ni kamalenw nana ka yòrò bée fa fo nayérèma bè yèlè. Duqu mògò bée dèsera ka yèlèn bananiiri sanfè. Bi ma dònni jiqin. Suntura tunye kamalen nyuman ye nka kuna tun b'a la. Suntura nana k'ima don nayérèma fa la:

-E ko di Nayérèma fa ?
-E ko di i denmuso in na ?

Fa k'a ma ni mògò min ye n'ka sanu daga jiqin ka bò bananiiri sanfè o tigi ta ye navérèma ye mògò min mana n'ka wari daga jiqin ka bò bananiiri sanfè o tigi ta ye n'denmuso ye. A ye jiri minè n'a bolo kunkuruw ye ka yèlèn dòonin dòonin fo ka se sanfè. A ye sanu daga ani wari daga minè ka jiqin. O waati la fò nayérèma bè kasi. Suntura taara ni nayérèma ye o cogo la. U selen so nayérèma ye ko bée jira a la fò hèrè:

Nayérèma ma sòn k'i d'a fè dilan kelen kan. A ye dèbèn kolon ta k'o di suntura ma a yèrè k'i da nyuman kan: a bè ii ta minèn kolonnin na k'o d'a ma a bè to d'a ma kunan kolonnin na. Cè in ma fèn fò nin si la. O y'a sòrò nayérèma bè dòlò dilan k'o feere suqu la.

Don dò kamalen in y'i yèrè labèn, k'a ka fini nyumanw don, ka kunatò foroko bò ka so ta k'o labèn kosèbè, ka sanu karafe don so in na. Nayérèma taara a nyèfè o don suqu la. A taa tò ye dònklili in da:

-An taa nayérèma fo. An taa nayérèma ma fo. Yoyan Yoyan e! nayérèma!

A sera waati min na so y'i nyòngiri

nayérèma kòrò. Nayérèma nana ni dòlò ye: a m'a dòn k'a cè don. Cè k'a ma: n'b'i fè Nayérèma. Nayérèma ko ale fa y'a feere kunatò dò ma ko ale tè se k'i ban a fa ka kuma ma; nka ale tè se ka sigi a kùn furu la.

Sugu o suqu ani cè in bè nyògòn kùnbèn nin coao kelen in na. Don dò la, musokòrò nin dò y'a fò Navérèma ye ko: e cè de bëna dòlò min e fè suqu la. Nayérèma kabara o kuma in fòlen.

Musokòrònin ko n'ba dodo yòrò jira i la i bëna ioona ka kòn a nyè n'ba dodo yòrò jira i la.

O y'a sòrò cè in bè kunatò foroko bò kódòn iiriwo la. Musokòrònin ani nayérèma y'u doqo tu la. Cè in nalen a ye yòrò bée filè a ma mògò ye. A ye kunatò foroko bò k'a don iiriwo la, ka yèlèn a ka so kan, ka taa suqu la dòlò min yòrò.

Musokòrònin ko Nayérèma ka foroko in ta ka taa a doqo. O don Nayérèma bolila fo k'a wòsi. Cè nana k'a bè dòlò san, a ko cè ma ko bi dòlò bë min ten. Cè y'i min fo k'a nyèw bilen, wula selen, a seginna waati min k'a b'a ka kunatò foroko ta, a m'a ye. a ko ale t'i yèrè dogo tun, a donna so kònò yòrò min Nayérèma bolila ka ii d'a ma.

Cè ko ale tè min ii in na, muso kulela ko duqu mògòw ka na ale cè deli. cè ye ii min k'a min. a ye to tobi k'o kè minèn nyuman kònò k'o di cè ma cè y'o laseqin muso ma; a kulela ka duqu mògòw wele duqu mògòw wele, a ka sòrò ka to dun. Dali waati sera muso ye dèbèn kolon ta k'a fili ko cè ka na i da ale kèrèfè, cè ko ale delilen don dèbèn kolonnin kan dali la; muso kulela, duqu mògòw nana k'a deli, a ka sòrò k'i da.

O de kosòn hali ni cè ko mandi muso ye, i kan'a fili ko wulu. K'a ta o don na ka bila bi la muso horonw bë mògòw ta k'u cè deli

Kuma in laban yòrò, cèkòròba ye laadi likan dò dilan musow tògò la:

«Muso o muso n'i ye furu gèlèyaw kun i tè malo. muso o muso ni furukè duqaw b'i fè a ma se sarakabò la. n'i y'a mèn muso-kòrònin suko diyara a bòra a yèrè la.

Kòròn, tilebin ni kènyèka ani ba falen mògò nyuman na. Musow, a'y'a cèsiri furu kònò. Furu tògò ko miiri, furu tògò ko tòorò. Muso tògò munyu, muso tògò sabali. Sòn tè pan, a den ka nqunuma. N'balima musow bi ma dinyè da, bi tè dinyè wuli. iiri turu kun ye a k'i nafa, muso furu kun ye a k'i nafa. dinyè bë dannava bolo, dinyè bë musow bolo, barika ye mògòba ye.

Gabuqu kònò donsow ko a barika».

Birama Kante
Sèfu de Zafu
Kaiolo
Sikaso

BALIKUKALAN NAFAW

Ne Nama Kulubali, ka bò Niyéna ganadugu mara kònò, ne hakili la an ka kanw kalanni nafa ka bon kosèbè.

Fòlòfòlò, mògò caman tun hakili la, k'anw bara kanw tun tè se ka sèbèn ani ka kalan, i n'a fò nansarakanw ni arabukan n'u nyògònna kan wèrèw.

Nka bi, Ala n'anw ka jamana nyininikèlaw dònnyi yiriwali sira kan, sigini sòròla anw ka kanw bëe la; gafew dilanna kalanjè ni jate ni baara caman faamuyali sira kan.

Balikukalan daminèra ni dusu min ye, a kun ye k'an wolokanw sinsi kosèbè, walasa an ka se k'an yèrè bò hakilifiyen dibi la.

Sisan, anw bë se ka lètèrè sèbèn ani k'a kalan bamanankan na. An bë se ka kibaruyaw fana di nyògòn ma, a yòròjanta fara a yòròsurunta kan. Anw b'an yèrè ka sannifeerekè, k'anw ka kow bëe nyènabò.

An ka kunfinya kòsòn, fòlò mògò kalannenw tun b'an nanbara. Bi, an ka kalan kér'an ma sababu nyuman ye.

N'b'a nyini Malidenw bée fè, bëe k'i jija an bara kanw kalanni fè, o de b'an ka nyètaa sabati, ka faso ka bònògòla teliya.

Nama Kulubali
ka bò Niyéna Ganadugu

kuma yòrò

KA BO MANYANBUGU

Nin ye ne Mamutu Jara ka lètèrè ye, ni balikukalan karamògò don manyanbugu, manyanbugu min bë Nangola Zéri fè, fana mara la, a ni Nangola cè ye kilo 8 nyògòn ye.

Anw ka dugu kònò, baara caman bë ka kè balikukalan siratigè la:

- a fòlò ye balikukalan yiriwali ye, ni karamògò 2 ka dèmè ye, n'o ye ne Mamutu Jara ni Lasenu Jara ye.

- a filanan ye sòrò yiriwali ye, o hukumu kònò forosumanaw ni jurukaninaw ni sannifeerelaw ni jagokèlaw bëe lafaa-muyalen don u ka baaraw la bamanankan na.

- a sabanan ye kènèya sabatili walew ni hadamadénya yiriwali ye, o kadara kònò dògòtòrò 2 bë yan, n'o ye Lasenu Jara ni Haruna Jara ye, olu kè réfè tinminémuso 2 minnu bë yen, o ye Ayira Jara ni Fatuma Ba ye.

N'bè n'ka bataki kuncè ni kuma kòròma kelen ye, n'b'a nyini aw fè, aw k'aw hakili jakabò min kan: «ne ka yaala kònò, n'ye so kelen ye, so in falen don kalandenw ni karamògòw la. O ye so suguya jumèn ye».

KA BO FINKORO

Kabini balikukalan daminè fo ka n'a bila bi la, a ye nafa caman lase an ka duguw ma; a ye mògò caman hakili dayèlè, ka kalanbalya dògòya. Dònniya jènsènna Mali yòrò caman na, Ala n'an wolokanw kalanni sababu la.

Balikukalan ye mògò caman nyè yèlè, k'u bò kunfinya dibi la, cè fara muso kan. Ala ni BALIKUKALAN ni KIBARU barika la, maliden caman b'u yèrè nyènabò u bara kanw na. Balikukalan nana nansarakan jòyòrò fa mògòw bolo, minnu ma lakòli kè.

I mana se Mali dugu caman na, an filè don min na i ko bi, balikukalanden jolenw bë sèbèn suguya bëe dò nyègèn u yèrè ye, k'u ka sannifeere walew nyènabò u yèrè ye. Nin bëe de b'a jira ko balikukalan nafa tè se ka fò k'a ban.

Diris SANOGO
ka bò Finkoro

KA BO KAPALA

Nin ye dugu kunnafoni lètèrè ye ka bò ne Lamini Sangari yòrò Kapala. Kapala bë Molobala arondisiman de la, a ni Kucala cè ye kilomètèrè 20 ye.

Ne Lamini Sangari ye dugu yiriwalitòn dògòtòrò de ye Kapala kònò. Ne ye dògòtòròya daminè san 1987, Mè kalo tile 19; ne ye baara min kè, k'a ta o waati la ka n'a bila sisan na o dòw filè: an ye nògòyaba don cikèlaw ka yòròjantaama la dògòtòròsoba la; o la, an bë niwakini di denmisènw ma ntènèn o ntènèn; an bë niwakini kisè di denmisèn 285 ma. Niwakini de b'u kisi summa ma ani bana wèwèw. Nin bëe sababu bòra balikukalan de la an wolokanw na.

Balikukalan nafa wèrè ye gakulunkanaw jòli ye anw fè yan. An ye dutigi mògò 83 tògò sèbèn o dilanni kama k'a ban; mògò 56 taw banna; n'Ala sònna a tò 27 ka gakulunkanaw bëna labèn u ye Zanwuyekalo ni Fewuruye kalo la.

Balikukalan nafa ka bon cogo min na, a man kan cogo si la k'a bila kòfè malidénw bolo.

Ne Lamini sangari ka foli bë ka nyèsin Mali balikukalan baarada ni kibaru nyèmògòw bëe ma. N'ma nyinè arajo Mali baarakèlaw kò.

Lamini Sangari ka bò Kapala Molobala

Nin ye sèbèn ye min kèra Amadu Sunkara fè, ka bò Kapala Molobala. Anw fè yan Kapala, an ye mògò 32 sugandi, minnu si b'a ta san 20 na ka yèlèn. An b'a fè k'u kalan balikukalan na tile 40 kònò.

Du o du, mògò kelen bë bò yen fo ka taa mògò 32 dafa yòrò min. Ni mògòw tò tora, an b'olu bila ka san wèrè kònò.

Kalan in labènna Molobala ni Kapala nyèmògòw fè; u bènn'a kan a ka kè tile 40 kònò. A nyèmògòya b'an ka dugutigi bolo n'o ye Kasun Sunkara ye ani Madu Shèlè Sunkara ni Kalifa fulakòrò Suntura.

Amadu Sunkara Kapala

KA BO KONU

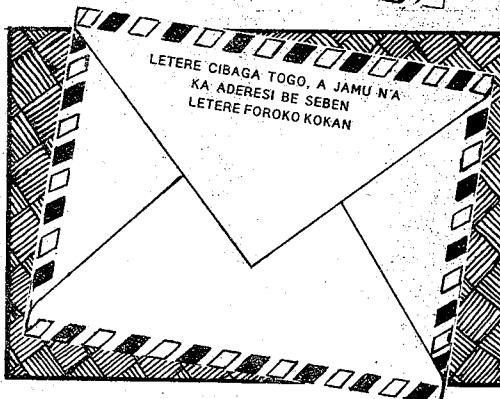
Lètèrè nin bòra Mamari KANTE yòrò ni balikukalan karamògò don Konu-Joro, Segu mara la ka ci «KIBARU» ma, n'o y'an ka yèrèdònkalan sinsibere fòlò ye.

Ne Mamari nisòndiyalen bë dòonin fò aw ye balikukalan nafaw kan:

- fòlò, anw ka mògòw tun ye kalan in kè bolokòfèfèn ye, nka bi, bëe y'a minè n'i bolo fila ye, k'a d'a kan u y'a nafa ye k'a ban. Kalandenw bë lètèrèw ci dugu ni dugu; jamana ni jamana.

- A filanan, an ka balikukalandenw bë «KIBARU» kalan, ka sènèkè, baganmara, kènèya sabatili walew ani jamana kibaruyaw nyèfò mògò tòw ye.

- A sabanan, nyinan anw ka kalanden

jolen dòw ye baarakè dugu sannifeere jèkulù la, cikèlakòlidenw kèrèfè. U b'o baarakè Segu malosènè ciyakèda «Operasòn iri» ka hukumu kònò.

O kèra sababu ye ka dannaya don cikèlaw ni cikèlakòlidenw cè.

Halibi, ne b'a nyini konukaw fè ani malidénw bëe, an k'an cèsiri an ka bònògòla la an ka wolokanw sira fè, sabu jamana ka nyètaa baara teliman dò ye balikukalan ye.

N'ka foli bë ka taa Mamadu Nyama JARA ma ani «KIBARU» baarakèlaw bëe lajèlen.

Mamari Konate
animatèri ka bò Konu
Joro

HADAMADEN KA SIJAN SORO KUN

Sanni Ala ka dinyè dilan, a ye danfèn dòw da fòlò k' u si hakè filè:

A ye hadamaden fòlò dilan, k'o si kè san 40 ye. O kò, a ye fali dilan, k'o si kè sán 40 ye; o kò ka wulu dilan, k'o si kè san 40 ye; a laban na, a ye gingin fana dilan k'o si kè san 40 ye.

A y'a f'u ye ko ni san 20 témèna, u ka na ka nyögòn ye.

San 20 dafalen, u seginna ka taa Ala ka wele lamèn. Kuma fòlòla hadamaden na. A y'o nyininka a si hakè tò la. Hadamaden y'ajaabi, k' a ka dò fara san 40 kan, bawo, k'ale ye diya min sòrò san 20 in kònò, o m'ale wasa.

A ye fali nyininka. O ko a ma, ko san 20 in wasara. Ale yafara san 20 tò kò, bawo kabini ale dara, a ma dòwèrè dòn nyani kò; a bè tilen ka doni ta; bere fana b'a kan; hali ni ko kéra min na, n'o y'o kun, a bè fò o fana ma ko fali. Ala k'o la: e ka san 20 tò bè di hadamaden ma.

A ye wulu fana nyininka, o ko san 20 b'ale bò; bawo ale kéra fèn jolimango ani fèn sònjugutò ye. N'a taara kòròn na, denmisènw b'a fò ko wulu filè; u b'a bon; n'ataara tielbin na u b'a gèn. Ala ko a y'ale fana ka san 20 tò bée di hadamaden ma.

Ala ye gingin fana nyininka; o ko san 20 ka ca ale ma; a fòlò, a tè se ka bò tilefè fo su ni su, o kò, hali ni mògò min den fari ganna, o b'a fò k'ale nò don; ni min den sara a bè fò ko ale nò don; filanan u k'a ma ko subaga; hali ni mògò min kòròla k'a dama témè, u k'o ma subaga; o tuma ale ma tògò nyuman sòrò dinyè kònò, o de kòsòn a yafara a ka san 20 tò kò. Ala y'o fana ka san 20 tò di mògòninfin ma.

O de y'a to hadamaden bée se ka balo fo san 100 ni kò. Ala ko: mògò o mògò mana san 40 dafa, o y'o ka funankèya dafalen ye, n'i ma se ka fèn o fèn k'o kònò, ka fén min sòrò o kònò, fali ka san 20 min dir'i ma, i na faliya baara bée kè k'o sòrò, ka kojugu bée kun.

N'i ye san 80 sòrò ni wulu ka san 20 tò ye, i tèna dòwèrè nyè so kònò fò wuluya baara; ka taa kow nyèdòn ka na olu lakali; i kasakasatò mana fili i donyòrò n'i dayò - dayòrò ma, u n'a f'i ma ko cèkòròbanin sònjugu.

Gingin ka san 20 tò kònò, i fari bè fòsòn fòsòn, i nyè bè lafin, i hakili bè dògòya; n'i y'i da don mògòw ka kuma la, u b'a fò k'i tè ko dòn tuguni; n'i sera denmisènw ma minnu t'i dòn, u bè siran i nyè, u b'a fò i ma ko subaga.

Aw dun ko di nin masala in na?

Fode Magasuba
Zafu Kuntigi
Welesebugu
Kati Kubeda

MAHIKO KECOGO BANANKORO

Banankoro ye dugu fitinin ye kaba mara la, san 7 fila o san 7 fila u bè laadala tulon in kè min bè wele ko mahiko. I komi farafinna dugu tòw la ale de ye cèya sarati dò ye. Hali n'i bolokora n'i ma mahiko in kè, i ka cèya ma sabati fòlò, ka masòrò i tè fosi kala ma manikala gundow la.

Filan kulu fila: dògò ni kòrò faralen nyögòn kan; cèw ni musow de bè jè ka nin kè nyögòn fè.

Mahiko in mana surunya, dugu cèkòròba yèrèwolow ka dunanw bè fara nyögòn kan ka mògò kelen sugandi o ka tògò nyini k'a da laadala tulonkèla ninnu na. O cèkòròba ye mògò limaniyalen de ye ka masòrò ni a ye mahikoden ninnu tògòda, a bè sa sanni mahiko wèrè cè; nka tulon in senfè a bè nafolo caman sòrò, ani a ka sènèfènw bèn nyè san dama in kònò; hali n'a ye min ka foro dafò danni na; o bè nyèsòrò.

Cèkòròba kelen o mana témè ka bò yen cèkòròba naani wèrè bè sugandi o ni musokòròba naani, olu fana bée ye dònnyia tigiy ye, olu de bè mahikodenw kòlòsi tulon waati la, ni tulon in banna cè naani in ani muso naani minnu b'u kòlòsi saya siran t'u la bana siran t'u la o san 7 bèn kònò.

San fila in kònò denmisènw bè ci labò kè k'o wari fara nyögòn kan ka mara mahiko in kama. Banankòrò dugu, ni a kèrèfè duguw samògò kelen-kelen bée b'u labèn tile 3 sènè kama. Tile saba in kònò, dugu cèmisènw ni npogotigininw bèn bée si nkanyan kònò sènè la; n'u sira yen donan fòlò kasikan b'a sòrò u birilen don. N'u nana so u bè tulon suguya wèrè kè

min bè wele ko namaladon. Mògò 7 bè masiri ko tulon kè; olu fana ye sènèkèlabaw de ye, minnu fana nyögòn tè cèmisiènw na.

O ye a ta danma tulon ye, min bè kè manden samògò ye. N'a kéra samògò min ye o fana nisòndiyalenba bè misi kelen ani dòròmè 6000 di u ma. Ni olu bée témèna u bè maloforoba sènè u yèrè ye k' olu bée fara nyögòn kan mahiko in kama.

Mahiko mana surunya ni tile 7 ye, filankulu minnu ka kan ka mahiko in kè olu bée bée lajè. N'a y'a sòrò mahiko cè minnu bè tunga fè, ci bè bila u bée ma ka na mahiko in kè; hali n'a y'a sòrò u filan musoman minnu furulen don, u bée bée na nyènajè in kè

Ni tulon tò tora tile saba ye, u bè dunun-fòlaw sugandi. Malodègè bè labèn, ani sanyòdègè, olu bée bée dilan u danma. Manden cèkòròba dònnyiatigi fèn o fèn, u bè wele bila u bée ma. Musow fana bée ci bila n'sokòròba dònnyiatigw ma, u ka na tulon in na. Tulon in don mana se shè kannyè fòlò, mahikodenkèw ni musow bée labò ka taa u labèn nkanyan kònò. U bè taa bò mògòba kaburuw la; n'u bòra yen duguda jinè sigira yòrò min na, u bè se yen cèya ni musoya gundo dò bée fò u nyèna.

N'o banna, ni san bée diya walima n'a tè diya o bée latigèlen bè dòn. O yòrò la misi kelen bè faga. O témènen kò, musow bée taa kò la. Cèw fana bée taa u danma yòrò la ni cèya gundo bée fò yen. Ni selfana sera, u bè taa nyögòn bèn jiriba dò kòrò. O yòrò la sa cèkòròbaw de bè u ka sua jira. Cèkòròba min ka kan k'u tògòda o b'a nyögirin a kubere kan, ka kuma, ka kuma, ka manden do kòròbaw fò, o b'a sòrò nturabilen fila jòra a naka la ani worobilen 100 ni worojè 100 o filen 2 sigilen don ani dègè filen 9. Olu bée bée sigia kòrò. Manden ko kòrò fèn o fèn, o bée de bè fò nin sen fè.

N'o bée banna mahikodenw masirili bè daminè cèw b'u ta la musow b'u ta la. Ni u bée tilala u bè tugu nyögòn kò aran fila: musow ta aran kelen, cèw ta kelen. Cèkòròba minnu b'u kòlòsi, o kelen bè bila u nyè, kelen bè kòfè ani fan ni fan. Cèw fini suguya kelen, musow fini suguya kelen.

dònko kènè

N'u sera fèrè la u tògò bè fò bée nyèna. N'u tilala kumalase la u bè dònkilida ka don so. Manden jeliw ni dununtigiw bè u kùnbèn. Muso misènw ni npogotigiw bée lajèlen bè nintulon kè ni ninsòndiya ye. U dontuma so, mògò o mògò n'i ye u nyèkòrötigè i t'o san kè n'i ma sa. Mògò si t'u nyèkòrötigè f'u ka don fèrè kònò. Tuma min ni u sera yen cèkòròbaw ni denmisènw ani musokòròbaw bée bée wuli k'u fo.

Musokòròba dòw fana bée yen olu bée dègè nònni k'o ji seri-seri u nyè. Bée bée wari di i ka mògò ma; u bée fèrè minimini sinyè 7, ka sòrò ka bò ka taa dugù lamini ni dunun ni dònkilili ni dòn ye. N'o banna u bée sakon fèrè kònò; jeliw bée mabalimali kè. O mana tèmè cèkòròba min ye tògòda kè o bée kuma daminè tugun ni san bée diya wali n'a bée gèlèya, a b'o fò bée nyèna; ka tila mahiko denw tògò bée fò.

Ni tulon bée dan tile saba, wali tile naani ma, a bée nin bée fò tile fòlò, o ye mahiko denw ta ye, n'o banna fitirida mana se olu bée taa. Labèn kéra jiriba min kòrò u bée taa yen tugun u ni kolòsibagaw k'u waraka. U segintò bée dònkilida ka don ka na mògò tòw sòrò fèrè ia. A tò tile damadò o bée bée kè nbèdiyan la. Bée ka kan o la. O mana kè san tulonkè bannen y'o ye.

Fode Magasuba
Zafu Kuntigi
Welesebugu

SIGINYOGONKELE TE TAA

KA MOGO DAN'

Sigi kòlònni ji tè to minbali ye sigi denw fè: n'i taatò m'a min, i ségitò b'a min. Don ka jan don sebali tè don tè wele don na, don bée n'a dugujè kan don, kònòna fili bée mògò kè ka bala gosi ni bolokuru ye. Nin kéra kòrò jakuma ni dògò nyinè ye:

Don gèlèyara «kòrò jakuma ma a taara juru nyini a «dògò nyinè» fè k'a ka denbaya lahinè: nka u saratira. jurunyinina dalankolon tè.

bée tè gundo mògò ye.

Sarati kan ka gèlèn timèbaliya ma.

O kèlen, nyinè y'a kòrò jakuma nyèna filè fo ka sègèn. Don min fòra, o tèmèna, k'o bonyongon caman tèmè. Don dò dògò nyinè dimina k'a ka jurukanifiniw don ka taa kòrò jakuma ka so. Fugula dò tun b'a fè ko: «masakè kelen tile tè dinyè ban», a y'o coron a kun na. Dulokiba dò tun b'a bolo ko: «n'fòra mògò kò, mògò na fò n'kò», a y'o don a kan na, ka «n'tè sòn nin ma» kulusi don o kòrò, ni bamananw b'a fò «su-npogo»; ta jurusara berenin mèsèlen b'a fé; ka laban ka «n'sen-tè-ja» sabara don a sen na.

N'balimaw, yèrènègèn foro ka bon, nafa t'a la, an ka siran an dunwara nyé.

Jurukani ma bèn kòrò jakuma ma: daga wulila sonkala ma ye; a kéra kèle ye.

Faama ni faantàn tè kèle nyègòn ye.

Dògò nyinè bolila ka b'i kalifa dononkòrònin na

o ko:

- i kun bò n'kan, shè ka ko tè nyinè ni jakuma ka kèle la

nyinè ko:

- o tè baasi ye; siginyògòn kèle don. Nyinè y'i kunsin bakòrònin ma, o y'a gèn, a ka sòrò ka se fali ma, o fana y'a gèn, ka se so ni misi ma, olu bée y'a gèn ko u ka fòta t'a la.

nyinè ko:

nin si tè baasi ye, siginyògòn kèle don.

A labanna ka se musokòrònin ma, o dalen bée tasuma kòrò. Kòrò jakuma pantòla sen ye takalama falon ka da musokòrònin ka birifini na. Musokòrònin ka fininw jenina fo ka tufa lamènè a kun na. Mògòw girinna ka na, kòrò jakuma y'a

yèrè nyini, dògò nyinè yèlènna k'i da jiri ten n'a ju cèma. Musokòrònin tora bonjeni na. Dutigi n'o ye muoskòrònin denkè fòlò ye, o ko:

- bilakorow, a ye dononkòrònin minè, a bénna kè kaburu datigè shè ye. Bakòrònin dira sènènkunw ma saalenboloma ba ye.. So tilenna ka boli sangalacilaw bolo furunyògòn w ye fo k'a nèn bò. Fali ye nyòkisè donni so ani kungo cè fo k'a wòsiji jigin a sentègè kònò; misi labanna ka kè sèmènnan-misi ye.

Nyinè y'i kan bò sanfè:

Ny'a f'aw ye dè, ko siginyògòn kèle don, aw bée m'a ta sòrò wa?...

N'balimaw, an ka hinè nyògòn na, ka démè don nyògòn ma. «Ni n'tun y'a dòn tè kè mògò si denkè fòlò ye.»

Zan Sakò
ka bò Narena

NYININKALIW

Tile naani de bée cè n'a den cèman ni nyògòn cè kòròyala. O yetile naani iumènw ye?

Bamanankan siqiniden kelen bée yen, a bée sòrò cikèla ka dinyèlatigè sabatilifèn camant tòqòla.

Aw ye siqiniden infò.

Ka misali duuru di a kan.

Una Faran KAMARA

FARANYOGONKAN

Foroba baarakèla lasigilen dò bée jènyògòn nyini na, a yèrè halala sènèforo kènè baaracogo nyuman kòsòn, a b'a kanu, ka min bila faranyògònkan, jèkawale ani nafasòrò kadara kònò.

«KIBARU» kalanbaga, dugubaw ni kungow kònò, minnu b'a fè, k'u ka dònnyi na n'u ka barika an'u ka nafolo fara foroba baarakèla lasigilen in taw kan, walasa; u bée lajèlen k'u boloy di nyògòn ma, k'u ka dinyèlatigè nògòyasira kè kelen ye, olu bée kunna-foni sòrò mògò min fè, o tigi ka adèrèsi filè:

- Seyiba JAKITE Hipodòròmu kin 588x427

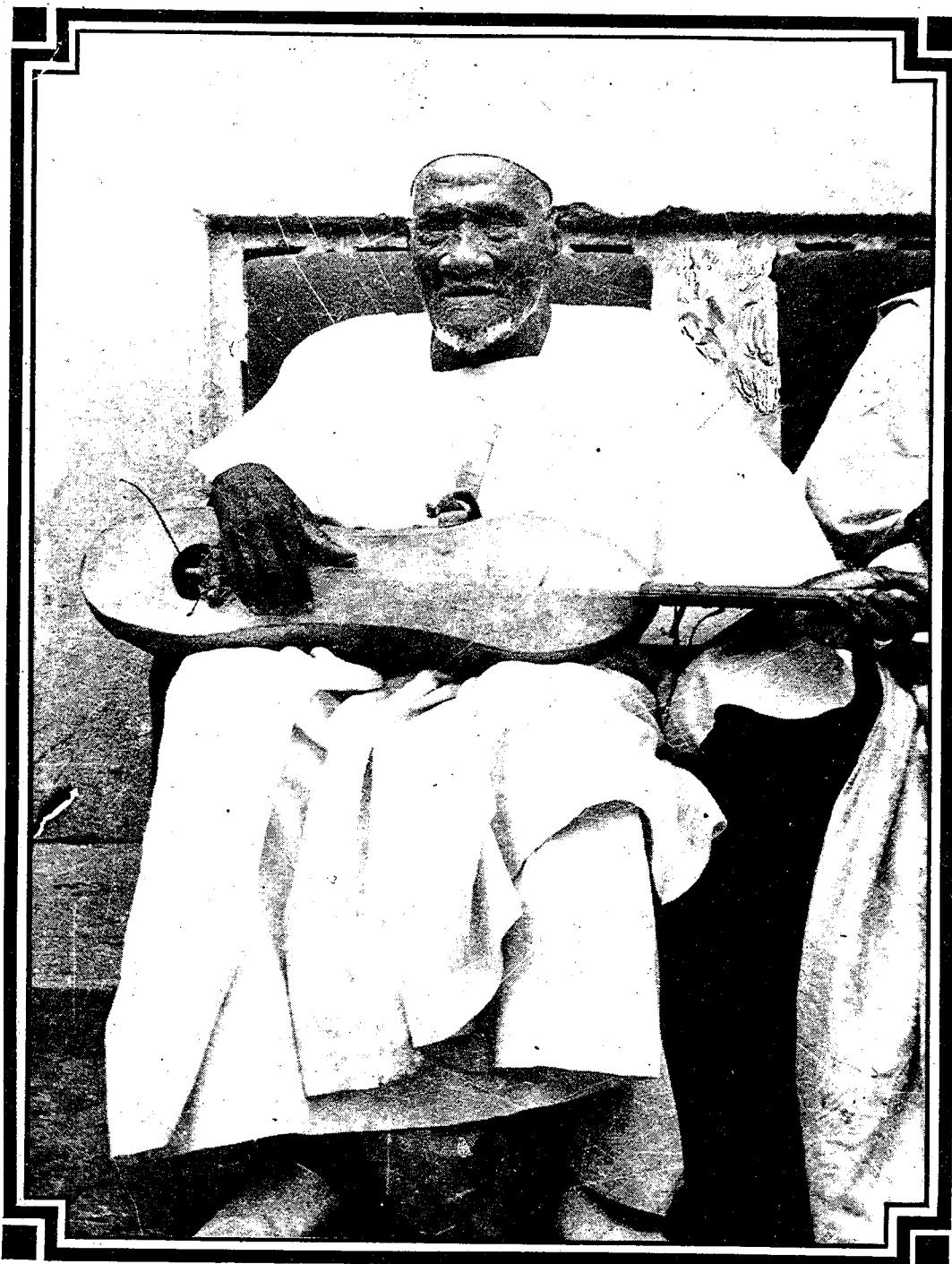
BP: 808 BAMAKO (Mali)

POYI:

Maliba

Banzumanaba

Banzumana, Mali danni sanji
 Banzumana Sisòkò! Banzumanaba,
 Mali Banzumanaba, Maliba Banzumana-
 ba,
 Taa i da, taa i lafinyè, i kana sunògò,
 I da i ka wuli; i ka wuli k'i jò;
 Dònnyatigi, hòronyatigi,
 Danayatigi, limaniyatigi,
 Kòlitigi ni sòròtigi.
 A! Banzumanaba, da b'i ye,
 Sunògò t'i ye, n'ka, tòrò t'i ye.
 K'a d'a kan, i kéra Mali jigi ye..
 «Saya bë mògò dun, a tè tògò dun»
 Mògò tè sa ka kunun, nka,
 Mògò bë sa ka balo.
 Banzumanaba, Mali Banzumanaba
 I ye jama lajè, k'a naani.
 I ye jamanaw lajè k'u sòn.
 Jama Jèra k'i fo, Jamanaw Jèra k'i bonya
 I ye Jama lajè, ka Jamanaw lajè,
 Nkònikan na, kumakan na,
 Cèfarinyakan na, jafarinyakan na,
 Badenyakan na, wajulikan na,
 Jeliyakan na.
 I ye duniya ye, su la, k'a ye tile la,
 K'a ye sògòma, k'a ye wula fè.
 I tun nyè tè duniya la, nka,
 I ye duniya ye, miiriya la, hakili la,
 Sònnòmè la.
 I kéra duniya fè, duniya kérà i fè.
 Banzumanaba, I ma sa, i tè sa, i tè se ka
 sa,
 I tè tunun, i miiriya tè tunun.
 I ye saya fura sòrò;
 I ye tògò sòrò.
 Ala y'i sòn si la, k'i ka duniya sòn dònnyi-
 la,
 I ye duniya sòn yeelen na,
 Yeelen sabali, Solomani Sisé ka ja «yee-
 len»
 Banzumanaba, Mali banzumanaba,
 I da, i ko Sunjata, i da i ko Damònsòn,
 I ko Asikiya Mohamèdi, i ko Samori,
 I ko Babènba, i ko Sori Kanja,
 I da i ko Joliba, i ka woyo, i ka nèema
 woyo,
 I kana ja abada.
 Wuli k'i jò, i ko Kuluba kulu;
 I ka Mali jòn jòn kòròta.

Jeli Banzumana SISOKO fatura

Mali «kunun» b'i bolo, Mali «bi» b'i bolo
 I ye «kunun» labò, k'a la se «bi» ma
 K'a «si ni» nyèsigi.
 Banzumanaba, Mali Banzumanaba,
 I ni mun ka kan?
 I ni bonya ka kan.
 I ni danbe ka kan.
 I ni dawula ka kan.
 I ni kotigya ka kan.
 I ni kuntigya ka kan:
 I ni mansaya ka kan.
 Banzumanaba, Mali Banzumanaba,
 Mun ka k'i ye?
 Foli ka k'i ye, walenyumandòn ka k'i ye,

k'i tanu.
 I ka yeelen kana duga Mali kono.
 Afiriki kònò, duniya kònò.
 Banzumanaba, Mali Banzumanaba,
 I kéra dagaba ye, k'an balo, k'an nafa.
 I kéra jiginè ye, k'an jigi fa.
 I kéra danni sanji ye
 ka duniya nèema.
 Ala ka nèema k'i ye, Maliba Banzumana-
 ba.

Mahamadu Karamoko JALO
 lakòlikaramògò CFP
 Bamakoò

POYIW

KUMA KOROMAW

WALIKAN NI YEREKAN

Kana walikan fili
K'i ka kan té
Kana yérèkan lagosi
Ko kan sébè té:

Walikan,
Yérèkan
a bée kan
a bée mògòkan
si man fisa si ye
a bée ye kelen ye.

Kan man nyi kan ye
kan man go kan ye
kan ma'bò kan na;
Minécogo de b'u bò nyögòn na;

Min man a ka kan minè konyuman
Min man'a nyèsin a ka kan ma
o de ta ka nyi

Min man'a ka kan minèko juguya
Min man'a kòdon a ka kan na
o de ta man nyi.

Ne m'a fò i kana walikan fò
ne k'i kana nyinè: i yèrè ta kò
kan'a fili ko kan'kolon don
kan'a lagosi ko warakan don.

E ka kan bë nyè cogo di?
E ka kan bë diya cogo di?
n'i m'i tulo deli a la!
n'i m'i nèn deli a la!

E ka kan bë nafamaya cogo di?
E ka kan bë barikamaya cogo di?
E ka kan bë kè kanfalen ye cogo di?
n'e y'i mago bò a la!

K'e to magonyè na walikan na.
K'e to baarakè la walikan na,
K'e to tòw dèmèni na k'u ka kan yiriwa!

Kan'i ka kan fili, n'teri!
kan'i ka kan lagosi, n'baden!
kana nyinè a kò.
a ta, i k'a fò
a ta, i ka baarakè a la.
a ta, i k'i magow nyè a la

i ka kan fò, n'teri
a fò tuma bée
a fò yòrò bée

walasa i nèn bë deli a la
cogo min i tulo bë deli a la
walasa: i hakili bë deli a la.

Sumana Kane
Lakòlikaramògò EN-SUP

Fèn kelen bë dinyè kònò, a bë san
mògòw fè, nka wari b'a sòrò, fèn wèrè
yèrè b'a sòrò. Mògòw b'a san k'a sòrò u
ta y'u nyè na. A ka nyi wali a man nyi,
mògò si t'o dòn a sanyòrò.

A ka di bée, wa mògòw b'a sàn don o
don.

O ye mun ye?

Seriba Dunbiya
Nafaji - Kura Sebekòrò

Fèn kelen bë dinyè na, a musokòròbalama
ka nyi n'a npogotigilama ye! O ye mun ye?

Fèn saba bë dinyè na, n'i ye kelen konnègè
sòrò, i b'a tò fila konnègè sòrò! O ye mun ye?

Yaya DANBELE
balikukaien karamògò (Segu)

Ne Mari Kulubali ka bò bubuwèrèla,
Kònòbugu Kubeda fè, kuma kòròma min
bè ne bolo k'a da kibaru kanubagaw tulo
kan, o filè:

«Fèn kelen bë dinyè kònò, a kòròlen ka
di mògòw ye, a kura ka di mògòw ye nka
n'i y'a kòròlen n'a kura bila mògòw kòrò,
bèe bë kòròlen ta ka kura to. O ye fèn
jumèn ye?»

Amadu Sunkara
Kapala
Molobala
Kucala

«Fèn dò bë dinyè kònò, a ka teli ni
dinyè kònò fèn bée ye.

O ye fèn jumèn ye»

«Fèn kelen bë dinyè kònò, a cèman bë
wele cè, a musoman fana bë wele ko cè.

O kòrò ye mun ye?»

Daràmani Jara
ka bò yélèbugu Kula
mara la:

Nin ye kuma kòròma ye, min bòra Madu
Konare, baba tarawele ani Sumayila
tarawele yòrò ka bò Kalifabugu, Kati kafo
kònò. Kulukòrò mara kònò.

«Fèn kelen bë dinyè na, n'a bë bange, a
fitinin bë bange, n'a bagera, sannia ka sa
a bë kunbaya n'a sa waati sera, a bë
dògoya.

O ye fèn jumèn ye?

Madu Konare
ka bò Kalifabugu

«Fèn kelen bë dinyè kònò, baara si t'a
la sonyèli kò. Mògò si m'a ye sonyèli la,
sanko k'a minè.

O ye mun fèn ye»

«Fèn bëe kura ko ka di mògòw bée ye
fò fèn kelen.

O ye mun si fèn ye»

Màmadu Jara
ka bò Wolongotoba Kula
mara la.

Kibaru

SANNIFEEREKO!

«Kibaru» kanubagaw bë fèn minnu
dòn «Kibaru» sòrò cogo la, olu filè
nin ye: «Kibaru» bakuruba sanni wari
ye dòròmè 100 ye, san kelen kònò.

«Kibaru» kelen-kelen sanni wari ye
dòròmè 5 ye, kalo o kalo.

Nka, «Kibaru» kanubagaw tè fèn
kura min dòn «Kibaru» sòrò cogo la,
o ye «Kibaru» sannifeereko ye.

O siratigè la, «Kibaru» 100, n'olu
sóngò bë bèn dòròmè 500 ma, o bë
d'a feerebagaw ma dòròmè 400,
walasa dòròmè 100 ka k'u yèrèw ka
tònò ye, kalo o kalo.

Ni mògò min ye «Kibaru» 100 yirika
ta, kalo o kalo, o tiigi bë dòròmè 100
sòrò «Kibaru» kèmè kulu kelen-kelen
bèe kan.

A sannifeere kunnafoni bë sòrò
cogo min na, o filè:

- ka lètèrè sèbèn k'a ci nin adèrèsi
la:

«KIBARU - BP: 24 BAMAKO (Malí)»

**Peresidan
Musa TARAWELE
ka taama
Sikaso mara
kònò**

K'a ta san 1988 zanwuyekalo tie 11 na, k'a bil'a tile 19 na, forobatòn «UDPM» sekeretèri zenerali ni Mali jamana fangozo kuntigi, Pèresidan Musa TARAWELE, ye Mali mara 3 nan, Sikaso, kònò sèkisònw bée lajèlen taama, ryògònbi-lasira ni nyògònfaamuya hukumu kònò.

A n'a nòkanmògòw sera Sikaso dugu o dugu kònò, kumbènni gintanw tèmènen kò, u y'u.nyèda baara kèlenw kan, ka sèkisònw nyèmògòw ka labènkumaw lamèn; ka tòndenw fèlaw lamèn; ka tila ka pariti ni gòfèrènاما nkaniyaw jira bée lajèlen na.

Foto minnu tara taama in senfè Sikaso mara yòrò caman na, olu dòw filè nin ye:

